

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

NÁŠ SVĚT

**“Škola, která pomáhá dětem poznávat
svět.”**

Česko-anglická Montessori
základní škola a mateřská škola IDEA s.r.o.

OBSAH

1. Identifikační údaje	4
1.1 Název ŠVP: Náš svět	4
1.2 Údaje o škole	4
1.3 Zřizovatel	4
1.4 Platnost dokumentu	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Úplnost a velikost školy	5
2.2 Umístění školy	5
2.3 Podmínky školy	5
2.4 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.5 Charakteristika žáků	5
2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
2.7 Ozdravné pobyty a výcviky	6
2.8 Formy spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
2.9 Vlastní hodnocení školy	6
2.9.1 Oblasti autoevaluace	6
2.9.2 Cíle a kritéria autoevaluace	6
2.9.3 Nástroje autoevaluace	6
3. Charakteristika ŠVP	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy	8
3.3 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.4 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných	11
3.5 Zabezpečení výuky žáků cizinců	12
3.6 Začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů	12
4. Učební plán	15
4.1 Učební plán pro 1. stupeň	15
5. Učební osnovy	16
5.1 UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. STUPEŇ	16
KOSMICKÁ VÝCHOVA I	16
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	47
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	62
6.1 Pravidla pro hodnocení žáka	62
6.2 Kritéria hodnocení žáka	64
6.3 Hlavní kritéria využívaná pro hodnocení výchovných a vzdělávacích výsledků žáka:	64
6.4 Hodnocení žáků na vysvědčení	68
6.5 Komisionální zkouška	70
6.6 Hodnocení chování	71

6.7 Vedení dokumentace	71
6.8 Uvolnění z předmětu	71

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP: Náš svět

1.2 Údaje o škole

Název školy: Česko-anglická Montessori základní škola a mateřská škola IDEA s.r.o.
Sídlo: V Remízkách 286, 250 66 Zdiby
Adresa školy: Měšická 322, Líbeznice
Ředitelka: Mgr. et Mgr. Lucie Kubínová
Kontakt: telefon: +420 775 72 82 83
e-mail: info@skola-idea.cz
webové stránky: www.skola-idea.cz

IČO: 056 38 496
IZO: 181095394
RED-IZO: 691009937

1.3 Zřizovatel

Zřizovatel: Mgr. et Mgr. Lucie Kubínová
Adresa: Hnězdenská 767/4
181 00 Praha 8
kontakt: lucie@skolaidea.cz

1.4 Platnost dokumentu

Platnost od: 15. 9. 2025
Datum projednání ve školské radě: 12. 9. 2025
Datum projednání na pedagogické radě: 12. 9. 2025

.....
ředitelka školy
Mgr. et Mgr. Lucie Kubínová

.....
razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola zahájila svoji činnost k 1. 9. 2018 při stávající MŠ IDEA, která funguje od 1. ledna 2017.

Škola je od školního roku 2025/2026 pouze prvostupňová, v jedné třídě se vzdělávají žáci více ročníků. Vyučování probíhá ve věkově heterogenní skupině. Maximální kapacita základní školy činí 18 žáků.

2.2 Umístění školy

Škola se nachází v klidné části obce Líbeznice v okrese Praha-Východ. Škola si pronajímá třídu v ZUŠ/ZŠ Líbeznice.

2.3 Podmínky školy

Základní škola disponuje jednou kmenovou učebnou, která je vybavená také pro potřeby výuky hudební nauky. Učitelé nosí s sebou na výuku montessori a další pomůcky.

Výuka často probíhá v terénu (venku), např. na velké školní zahradě ve Zdibech, kterou naše škola vlastní.

Velká školní zahrada má rozlohu 5600 m² slouží jako místo pro výuku i relaxaci a je také často využívána pro školní akce v průběhu celého roku. Pro hodiny tělocviku využíváme obecní sokolovnu, venkovní hřiště, okolí školy a fotbalové hřiště.

Výuka je velmi pestrá, žáci často jezdí na exkurze do muzeí, knihoven, na divadelní představení apod.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Snažíme se i to, aby všichni vyučující v pedagogickém sboru měli vysokoškolské vzdělání a ovládali alespoň jeden cizí jazyk. Někteří vyučující cizích jazyků jsou rodilí mluvčí. Většina pedagogů je plně odborně kvalifikovaná a aprobovaná, další pedagogové mají nebo si doplňují pedagogické minimum. Pro inspiraci mohou učitelé navštívit některé z dalších Montessori škol v České republice. Všichni vyučující si v průběhu roku aktivně doplňují své vzdělání na různých školeních a kurzech nebo samostudiem. Všichni pedagogové vzájemně spolupracují, vytváří společné projekty a participují na společných aktivitách.

2.5 Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují děti z blízkého okolí (Zdiby, Klecany, Líbeznice) i vzdálenějších míst, například z Prahy, Odolena Vody. Pro přepravu do školy je využívána především automobilová nebo veřejná hromadná doprava, některé děti chodí do školy pěšky.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Učitelé napříč všemi ročníky spolupracují na dlouhodobých i krátkodobých projektech. Učitelé nabízejí témata pro individuální nebo skupinové projekty, které děti tvoří a před ostatními prezentují, budují tím samostatnost, zodpovědnost a také ohleduplnost k ostatním.

Mezinárodní spolupráce byla navázána s Montessori ZŠ v Barceloně.

Spolupracujeme také se ZŠ Dobrá ze Zlína.

2.7 Ozdravné pobyty a výcviky

V rámci ozdravných pobytů a výcviků pořádáme školy v přírodě, plavecký výcvik pro žáky 1. stupně a lyžařský výcvik zpravidla pro žáky 4. - 5. ročníku. Avšak tyto výcviky nemusí probíhat každý rok.

2.8 Formy spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce rodičů se školou je naší prioritou. Rodičům umožňujeme náhledy do výuky, pořádáme pro ně vzdělávací akce o Montessori metodě a spoluorganizujeme některé školní akce. Dále pořádáme pravidelná neformální setkávání s rodiči – vánoční a velikonoční dílny, mikulášská, pálení čarodějnic, Apple day, Open Garden Day a další.

Třídní učitel nabízí setkání formou tripartity (učitel – žák – rodič). Na nich se společně zhodnotí dosavadní práce a výsledky vzdělávání žáka. Kdykoliv v průběhu školního roku se rodič může s učitelem osobně setkat, či se o svých dětech informovat telefonicky nebo emailem. Veřejnost se může se životem školy seznámit na našich webových stránkách, na informativních setkáních pro prvňáčky nebo na již tradičním dnu Idea Open Garden Day, který se koná v červnu.

Naše základní škola spolupracuje také s naší mateřskou školou, kde děti z MŠ se mohou několikrát za rok podívat do výuky a také dochází ke společným aktivitám ZŠ a MŠ na školních akcích.

V neposlední řadě spolupracujeme se spolkem Klubíčko Zdiby, z.s., se kterým spojujeme některé vzdělávací aktivity.

Snažíme se o navázání spolupráce s dalšími okolními základními školami.

Každý rok se účastníme anglické přehlídky, kterou pořádá ZŠ Zdiby v Klecanech.

Dále spolupracujeme s dalšími organizacemi za účelem možnosti účasti žáků v soutěžích (např. Matematický klokan, Matematická olympiáda, Logická olympiáda, Olympiáda mediální gramotnosti, recitační soutěže, výtvarné soutěže a další) a také s okolními knihovnami.

2.9 Vlastní hodnocení školy

2.9.1 Oblasti autoevaluace

Cílem autoevaluace je zabezpečit kvalitu a efektivitu školního vzdělávacího programu a zhodnotit stav v klíčových oblastech fungování školy. Sebehodnocení provádějí všichni účastníci vzdělávacího procesu - vedení školy, učitelé a žáci.

Autoevaluace se zabývá především těmito oblastmi:

- obsah a průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- realizace výuky

2.9.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluačních aktivit je zhodnocení stavu v klíčových oblastech fungování školy, poznávání silných a slabých míst a následné zefektivnění procesu vzdělávání a řízení školy jako instituce.

2.9.3 Nástroje autoevaluace

Jako nástroj autoevaluace slouží: analýza školní dokumentace, hospitace vedením školy, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti, schránka důvěry, anketa pro žáky, rodiče a učitele, sebehodnotící dotazníky, slovní hodnocení, sebehodnocení žáků, pravidelné pedagogické porady, tripartity.

2.9.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny průběžně a dle plánu autoevaluací.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Naše škola podporuje zdravý a harmonický rozvoj osobnosti žáka s přihlédnutím na jeho individuální schopnosti a možnosti. Řídíme se mottem: “Škola, která pomáhá dětem poznávat svět.”

Základní škola Montessori je vzdělávací program, který aplikuje pedagogický systém Marie Montessori na všeobecné vzdělávací cíle a obsahy základního vzdělávání v České republice. Příznačnou filozofií tohoto programu je orientace na osobnost dítěte – využití a rozvíjení jeho vnitřní motivace a individuálních schopností. Východiskem je předpoklad, že děti mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové znalosti v praxi. Filosofie této vzdělávací strategie je založena na principu svobody a možnosti volby se zodpovědností. Důležitou cílovou složkou je sebepoznání – seznámení se se svými schopnostmi a možnostmi a tedy způsobilost stanovit a realizovat svůj další životní program. Dítě je v této koncepci vedeno k samostatnosti, aktivní práci, svobodné volbě, odpovědnosti za svou volbu a jednání.

Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori. Podstatnou složku tvoří samostatná vzdělávací činnost dětí vedená jejich zájmem a vývojovými senzitivními fázemi. Učitel zabezpečuje připravené prostředí školní třídy a je garantem dostatečně volného prostoru pro originální tvůrčí práci s žákem i celou třídou. Výrazná v jeho práci je složka diagnostická – poznání žáka, informace o postupu a vývoji každého dítěte tvoří základ pro jeho další individuální práci s žákem. Děti nejsou jen pasivními příjemci informací, ale na učení se aktivně podílejí.

Cílem tohoto programu je pomáhat dítěti v poznávání světa i sebe sama. V procesu vzdělávání si dítě – v souladu se svými individuálními a vývojovými možnostmi – osvojuje mateřský jazyk, matematiku, cizí jazyky, základy umění, poznává svět přírody, svět lidí a svět tradic a kultury, věnuje se tělesným i pracovním aktivitám. Prostřednictvím obsahů jednotlivých výukových oblastí se učí vysvětlovat, interpretovat, aplikovat, analyzovat, posuzovat a kreativně realizovat své nápady, pozitivně komunikovat, kriticky uvažovat, vcítit se. Poznává různé možnosti a způsoby učení a učí se volit pro sebe takové způsoby, které jsou pro něj účinné, spolehlivé a efektivní. Dítě získává dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů a možností.

Ve škole je podporováno vrstevnické učení, žákům je umožněno pracovat ve věkově smíšených skupinách včetně spolupráce s žáky Montessori tříd prvního stupně. Pro propojení oborů a uplatnění průřezových témat je využíváno také projektové vyučování. Jednotlivé projekty jsou zaměřeny akademicky i prakticky. Akademické projekty směřují k osvojení učiva jednotlivých oblastí v souladu s RVP ZV. Praktické projekty jsou orientované především na situace z reálného života a směřují k rozvíjení klíčových kompetencí, schopnosti řešení problémových situací a zodpovědného přístupu k životu a okolnímu světu. Principy uplatňované ve výuce na druhém stupni navazují na způsob práce v Montessori třídách prvního stupně, ale jsou přizpůsobené odlišným potřebám starších žáků.

Škola uplatňuje vedle Montessori metody také metodu CLIL, která spočívá ve výuce angličtiny v nejazykových předmětech. Dochází k propojení znalostí z různých oblastí a aktivního používání cizího jazyka.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme tyto strategie:

- Při výuce využíváme principy Montessori pedagogiky. (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- Plně respektujeme psychologický vývoj žáků a jejich věková specifika, proto výuka probíhá ve věkově heterogenních skupinách. (KU, KŘP, KSP, KKo, KO)
- Se žáky jednáme jako s partnery. Respektujeme jejich individualitu a právo na vlastní názor. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Vzdělávací obsah je žákovi prezentován celistvě bez umělého dělení na předměty. (KU, KŘP, KP)
- Zapojováním žáků do plánování a realizace řady třídních, školních i mimoškolních akcí (např.: organizace akcí, výletů, vánoční besídky, výzdoba tříd a chodeb...) je vedeme k sounáležitosti s životem školy a zodpovědnosti za svá rozhodnutí. (KŘP, KKo, KO, KSP, KP, KD)
- Svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k ostatním. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Neomezujeme se pouze na výuku a výchovu v prostorách školy. Využíváme možností kulturních akcí, exkurzí, výletů, turistických akcí, ŠvP, farmy a apod. (KKo, KSP, KO, KP)
- Nespokojíme se pouze s teoretickou prezentací učiva. Žáci získávají vědomosti i dovednosti pomocí praktických činností a projektů. (KU, KŘP, KKo, KP)
- Učivo bývá rozšiřováno o další témata podle aktuální společenské situace, v návaznosti na složení kolektivu třídy a zaměření žáků. (KŘP, KSP, KO)
- Žák má právo svobodné volby místa práce. Proto je mu pro samostatnou práci, umožněn pohyb v prostorách školy i v době vyučování. (KU, KSP, KO, KP)
- Nové téma je žákovi samostatně, či skupině žáků, představeno evokační prezentací s nástinem další možné práce. Tím, a následnou podporou ze strany učitele, vedeme žáka k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a vzdělávání. (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- Pro usnadnění orientace žáka v jeho vzdělávacím obsahu mu jsou poskytnuty myšlenkové mapy a tabulky. Na jejich základě je vzdělávací obsah plánován, realizován i hodnocen. (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- Pro budování a podporu přátelského klimatu ve třídě využíváme, mimo jiné, pravidelné komunitní setkávání. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Na chodbě školy jsou umístěny nádoby na tříděný odpad. (KO)
- V každé třídě je k dispozici tablet nebo chromebook s připojením na internet, žák má volný přístup k odborné literatuře a učebním Montessori i jiným pomůckám. (KU, KO, KP, KD)
- Pomůcky jsou k dispozici v omezeném množství. Žáci jsou tak vedeni k naplňování si vlastní práce s ohledem na druhé a ke vzájemné komunikaci. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- S ohledem na aktuální probírané téma využívá učitel různé metody a formy práce (samostatná práce, práce ve skupině, projektová výuka, besedy, pracovní činnosti, využívání ICT techniky...). (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP, KD)
- Pro rozvoj zodpovědnosti a sounáležitosti se v pravidelných intervalech střídají „služby“ ve třídě. (KSP, KO, KP)
- Při řešení jednotlivých témat jsou žákům k dispozici informační zdroje (tablet, chytrý telefon, literatura...) a další dostupný materiál. (KU, KŘP, KSP, KO, KP, KD)
- Učitel dbá na to, aby každá žákova práce dostala zpětnou vazbu – ať již samotným učitelem písemně, při osobní konzultaci, žakovou prezentací před třídou, zpětnou vazbou od spolužáků či jinou formou. (KU, KSP, KKo, KO, KP)
- Učitel žáky vede k zodpovědnosti a samostatnosti plánováním vzdělávacího obsahu, přijímáním přirozených a logických důsledků za své jednání, plánováním individuálních přestávek,

posilováním vnitřní motivace podnětným prostředím, výběrem smysluplné činnosti a místa, kde se bude věnovat práci. Aktivně se také zapojují do plánování a realizace třídních či školních akcí. (KU, KŘP, KK, KO, KP, KD).

- Pro propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem žáci mohou pracovat na zahradě a podílet se na běžné údržbě budovy. (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)

Legenda:

KU – kompetence k učení

KŘP – kompetence k řešení problémů

KKo – kompetence komunikativní

KSP – kompetence sociální a personální

KO – kompetence občanské

KP – kompetence pracovní

KD – kompetence digitální

3.3 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáci s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťujeme ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou.

K žákům, u nichž byly rozpoznány specifické poruchy učení, učitel vždy přistupuje dle jejich individuálních potřeb. Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka se využívá zejména individualizovaný přístup ke vzdělávání a hodnocení, u vzdělávacích potřeb, které to vyžadují, také slouží podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka - specifické metody a formy vzdělávání, úprava vzdělávacího obsahu, hodnocení žáka aj.

Škola zpracovává Plán pedagogické podpory (PLPP) pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. Plán má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy Plánu a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně. Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. Učitel přistupuje k žákovi citlivě, vybírá mu vhodnou práci, motivuje žáka a umožňuje mu zažít radost z dílčích úspěchů. Při klasifikaci přistupujeme ke stupni a druhu specifické poruchy.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Na naší škole se snažíme o bezproblémové zařazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Se všemi dětmi ve třídě pracujeme takovým způsobem a zařazujeme takové metody práce, abychom učili žáky toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti.

Do Montessori tříd jsou běžně integrováni žáci se specifickými poruchami učení a je k nim přistupováno dle jejich individuálních potřeb. Pokud má žák problémy s učením a projevují se u něj typické znaky poruchy, je po dohodě s rodiči vyšetřen v pedagogicko-psychologické poradně. Učitel pak s dítětem pracuje podle doporučení poradny a jeho cílem je ulehčit žákovi práci v problematických oblastech podle rozsahu a stupně poruchy. Realizací principů a metod práce Montessori je přirozeně vytvořeno vhodné prostředí pro tyto žáky (např. senzitivní fáze vývoje dítěte, polarita pozornosti, připravené prostředí, práce se specifickým názorným materiálem a možností vlastního prožitku, trojstupňová výuka...) Na žádost rodičů a doporučení poradny učitel zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP). IVP je vypracován zpravidla na 2 roky a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas.

Žáci s tělesným postižením mohou být do Montessori tříd také integrováni. Škola však není bezbariérová.

3.4 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Již samotná podstata Montessori pedagogiky umožňuje těmto žákům pracovat individuálním tempem a volit dle zájmu a schopností odpovídající vzdělávací obsah. V rámci projektové a samostatně plánované výuky navíc tito žáci mohou uplatnit své nadprůměrné nadání v dané oblasti a realizovat se tak v akademických i praktických projektech. V případě potřeby učitel vypracuje IVP, který společně s rodiči i žákem pravidelně vyhodnocuje na individuálních konzultacích.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Montessori pedagogika respektuje individualitu každého žáka, tedy i žáka mimořádně nadaného. Již sama podstata práce v Montessori poskytuje těmto žákům možnost osobního rozvoje. Mohou pracovat svým vlastním tempem a získat více informací k danému tématu či pracovat rychleji při samotné práci s výukovým materiálem. Učitel zároveň dbá, aby nedošlo u žáka pouze k jednostrannému zaměření a žák se seznamoval s celým vzdělávacím obsahem základní školy.

Učitel pak může žákovi zadávat rozšiřující učivo, vhodně ho motivuje k práci „navíc“ a adekvátně ho ocení. Nadaný žák může také po dohodě a podle svého individuálního plánu navštěvovat výuku ve vyšších ročnících a být v probíraném učivu v předstihu. Učitel se také snaží o přirozené začlenění talentovaného dítěte do třídního kolektivu. Mimořádný talent s sebou také často nese výkyvy v chování dítěte, které pedagogové na naší škole řeší citlivým, ale i důsledným přístupem.

3.5 Zabezpečení výuky žáků cizinců

Za žáka cizince je považován žák s odlišným mateřským jazykem, který dostatečně neovládá český jazyk. Tito žáci jsou učitelem integrováni do třídního kolektivu a individuálně se pracuje na jejich rozvoji především v oblasti porozumění českému jazyku. U žáků s mírnými obtížemi ve vzdělávání se se souhlasem rodičů vypracuje plán pedagogické podpory, který zahrnuje specifická podpůrná opatření při plnění vzdělávacích potřeb žáka. U žáků s většími obtížemi ve vzdělávání se navíc spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou či se vytvoří individuální vzdělávací plán. Důležitým prvkem je také spolupráce učitele, žáka a rodiny.

3.6 Začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení jednotlivých předmětů.

Na 1. stupni jsou průřezová témata realizována především jako integrativní součást vzdělávacího obsahu předmětu Kosmická výchova I.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	Ročník				
Osobnostní rozvoj	.1.	2.	3.	4.	5.
Rozvoj schopností poznávání	x				
Sebepoznání a sebepojetí		x			
Seberegulace a sebeorganizace	x			x	
Psychohygiena	x			x	
Kreativita	x				
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	x				
Mezilidské vztahy	x				
Komunikace	x				
Kooperace a kompetice	x				
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	x				
Hodnoty, postoje, praktická etika					x

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

	Ročník				
Tematické okruhy	.1.	2.	3.	4.	5.

Občanská společnost a škola				x	
Občan, občanská společnost a stát				x	
Formy participace občanů v politickém životě				x	
Principy dem. jako formy vlády a zp. rozhodování				x	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

	Ročník				
Tematické okruhy	.1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá					x
Objevujeme Evropu a svět					x
Jsme Evropané					x

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

	Ročník				
Tematické okruhy	.1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diferenciacce			x		x
Lidské vztahy			x		
Etnický původ					x
Multikulturalita					x
Princip soc. smíru a solidarity					x

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

	Ročník				
Tematické okruhy	.1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy			x		
Základní podmínky života	x				
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	x				
Vztah člověka k prostředí		x			

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	Ročník				
Receptivní činnosti	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					x
Interpretace vztahu med. sdělení a reality					x
Stavba mediálních sdělení					
Vnímání autora mediálních sdělení					
Fungování a vliv médií ve společnosti					
Produktivní činnosti					
Tvorba mediálního sdělení					
Práce v realizačním týmu					

4. Učební plán

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

PŘEDMĚT	VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	ROČNÍK					CELKEM		
			1.	2.	3.	4.	5.	čas. dotace	dispon. čas. ot.	celková dot-
Kosmická výchova I	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	7	7	6	6	33	0	33
	Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	0+2	0+2	3	3+2	3+2	9	8	17
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	4	20	0	20
	Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0	2
	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2+2	2+2	1+2	3+1	3+1	11	8	19
	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	0	5
	Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	3	3	12	0	12
		Výtvarná výchova								
	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10
Celkem hodin			22	22	22	26	26	102	16	118

Poznámky k učebnímu plánu:

- Všechny vzdělávací oblasti jsou zahrnuty v jednom vyučovacím předmětu - Kosmická výchova I.
- Všechny tematické okruhy průřezových témat realizujeme v předmětu Kosmická výchova I
- Kosmická výchova I je realizována v několikahodinovém bloku, během něhož mají všichni žáci možnost stanovit si individuální relaxační a hygienické přestávky dle svých potřeb. Pro 1. až 3. ročník je časová dotace 22h týdně, Pro 4. a 5. ročník je časová dotace 26h týdně. Součástí učebního plánu jsou také. třídnické hodiny.

5. Učební osnovy

5.1 UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. STUPEŇ

KOSMICKÁ VÝCHOVA I

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
22 hodin	22 hodin	22 hodin	26 hodin	26 hodin

Předmět Kosmická výchova I vychází ze vzdělávacího obsahu oborů cizí jazyk, český jazyk a literatura, matematika a její aplikace, informatika, člověk a jeho svět, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, člověk a svět práce a všech průřezových témat. Je realizován ve všech ročnících. V tabulaci vzdělávacího obsahu jsou průřezová témata zařazena dle kapitoly 3.6 Začlenění průřezových témat.

Kosmická výchova I se realizuje ve všech ročnících prvního stupně ve věkově smíšených skupinách v rámci jedné třídy. Výuka probíhá v několikahodinových blocích, které nejsou členěny zvoněním. Během této doby se žáci věnují převážně práci s pomůckami (samostatně či v malých skupinách), drobným projektům či společné práci s učitelem (tzv. klíčové lekce, prezentace). Žáci postupně zpracovávají vzdělávací obsah dle vlastního učebního plánu, který si stanovují individuálně s pomocí učitele na pravidelných osobních konzultacích. Samostatně si žák volí tempo a hloubku zpracování jednotlivých vzdělávacích oborů tak, aby na konci pátého ročníku bezpečně splnil očekávané výstupy definované školním vzdělávacím programem.

Žáci mohou postupovat svým optimálním tempem a učebním stylem a plynule navazovat na látku, kterou zvládli v předchozím studiu. Učitel průběžně kontroluje, zda si žák dokáže rozložit práci a případně jeho postup koriguje, vede si záznamy o jeho individuální práci. V průběhu dne si žák zapisuje sám nebo s pomocí učitele do svého pracovního deníku jednotlivé aktivity a Montessori pomůcky, kterým se věnoval. Během každodenního hlavního učebního bloku mají všichni žáci možnost stanovovat si individuální relaxační a hygienické přestávky dle svých potřeb. Důležitou součástí kosmické výchovy I je propojení teorie s praxí – v tomto duchu je výuka často doplňována výlety, exkurzemi, besedami či prací v terénu navazující na dění ve třídě.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve všech ročnících na prvním stupni ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura** a **Anglický jazyk**. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, protože jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, porozumět jim, dokázat na ně adekvátně reagovat a s pomocí kterých se umí vhodně vyjadřovat s ohledem na situaci a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání i mimo lingvistický kontext.

Hlavním cílem této oblasti je, aby žák dokázal správně pochopit smysl přijaté informace a uměl zformulovat své myšlenky do projevu ústního či písemného v jazyce mateřském, ale také aby zvládl formulaci primárně v jazyce anglickém, popřípadě v dalším jazyce (např. španělském). Žák dokáže v mateřském – a úměrně svým znalostem a dovednostem – i v cizím jazyce komunikovat, reagovat na danou situaci, vhodně diskutovat.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vzdělávacího oboru:

Výuka probíhá ve třídě s využitím pomůcek a počítačů s výukovými programy, i v dalších prostorách školy. Realizována je také i mimo školní prostory – různá kulturní, sportovní, vzdělávací zařízení (kino, divadlo, beseda, muzea, knihovna...), nebo venku a v přírodě. Vzdělávací obsah je žákům nabízen nenásilně tak, aby jej vnímali jako běžnou součást našeho života a jeho použití jim přinášelo smysl.

Pro čtení, psaní, mluvnická pravidla, slohový výcvik a literaturu je ve třídě připraven „jazykový materiál“, který respektuje zásady pro připravené prostředí. V rámci respektování principů Montessori pedagogiky ponecháváme tam, kde je to možné, volbu výběru učiva na dítěti. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Důležitější než příslušný ročník školní docházky je připravenost dítěte; děti nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. Je tedy například možné, aby se dítě, které ještě nezvládlo techniku psaní, ale umí číst, s pomocí učitele zabývalo slovními druhy nebo větnou skladbou. V případech, kdy si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, mu učitel ukáže, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Materiály, které žáci během výuky zpracovali, si zakládají do svého portfolia. To slouží jako doklad postupu každého dítěte. Při vedení portfolia se žáci učí třídit a zakládat své pracovní materiály. Portfolio a pracovní sešity jsou součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

Do vyučovacího předmětu KOSMICKÁ VÝCHOVA I jsou také integrovány tyto vzdělávací oblasti:

- Informatika
- Člověk a jeho svět
- Člověk a svět práce
- příslušné tematické okruhy průřezových témat

INFORMATIKA umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Je ideálním předmětem propojujícím všechny ostatní, zvláště v oblasti vyhledávání a následným výběrem informací, dalším zpracováním v textové, grafické, tabulkové podobě. Umožní žákům tvořivé zpracování informací a přípravu na ostatní předměty či budoucí povolání. Učí ho používat nové aplikace, komunikovat elektronickou poštou. Dovednosti získané v tomto oboru žáci uplatní snad ve všech oborech lidské činnosti.

Integrovaná oblast vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, historie, směřuje k praktickým dovednostem. Svým široce pojatým integrovaným obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy. Výuka vede žáky k poznávání sebe a svého nejbližšího okolí, učí žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat je a přemýšlet o nich. Žáci se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět způsobu života, vnímat současnost a minulost. Žáci se učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky, dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je zejména vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Základem je i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickými zkušenostmi je velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací, upevňování pracovních i režimových návyků.

Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:

- ☐ Člověk a jeho svět
- ☐ Místo, kde žijeme
- ☐ Lidé kolem nás
- ☐ Rozmanitost přírody
- ☐ Člověk a jeho zdraví

Integrovaná oblast vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována vyučovacím předmětem Pracovní činnosti. Koncepce předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Pracovní činnosti jsou rozděleny na čtyři tematické okruhy:

- ☐ Práce s drobným materiálem
- ☐ Konstrukční činnosti
- ☐ Pěstitelské práce
- ☐ Příprava pokrmů

Realizace vzdělávacího předmětu Kosmická výchova I probíhá nejčastěji mimo prostor školy. Se zvláštním důrazem je využíván pobyt v přírodě, návštěvy výstav, besedy ve škole i mimo ni, manipulace s reálnými předměty a pohyb v prostředích, kterých se výuka týká. Pro propojení poznatků a dovedností i z dalších vzdělávacích oborů (matematika, český a anglický jazyk, ekologie) využíváme práce v tematických projektech. V rámci projektů získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Některé tematické celky jsou zařazovány do programu školy v přírodě, pokud je v daném školním roce realizována. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti.

Aktivitty v rámci projektů jsou voleny tak, aby děti mohly spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Při takové spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách) pak mohou žáci pozorovat různé způsoby práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Učitel podle potřeby a náročnosti práce pracuje s celou skupinou dětí, kdy práci vysvětlí a nabídne dětem různé možnosti práce, nebo postupně s menšími skupinami. Během individuální práce konzultuje nebo pomáhá s prací jednotlivcům.

Ze společné činnosti (evokace, naladění, společné aktivity během projektu) vycházejí náměty a nabídky pro individuální práci dětí. Pro individuální práci učitel zajišťuje „připravené prostředí“ s potřebnými zdroji informací, pomůckami, výtvarnými a dalšími pracovními materiály. Projekty doplňují experimenty, při kterých se děti učí pracovat samy podle návodu a zaznamenávat si výsledky svých pozorování.

Výsledky své práce mají žáci možnost prezentovat skupinově nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků s oceněním, dalšími návrhy a doporučeními. Při společných prezentacích si žáci vzájemně předávají informace, které zjistili a zpracovali, a mají možnost formulovat a klást další otázky. Společné prezentace všech prací dětí ukazují ostatním mnoho možností, jak se dá stejné téma zpracovat různými způsoby.

Materiály, které děti k projektům zpracovaly, si zakládají do svého portfolia. To slouží jako doklad postupu každého dítěte. Při vedení portfolia se žáci učí třídit a zakládat své pracovní materiály. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků

VÝSTUPY - ČESKÝ JAZYK		1. - 5. ROČNÍK
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	
ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	
ČJL-3-1-11	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	
ČJL-5-1-06	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	
ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	
ČJL-5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	
ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	
ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	

ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJL-5-2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	
ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	
ČJL-5-2-05	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	
ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo

ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	
ČJL-5-3-03	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	

VÝSTUPY - ANGLICKÝ JAZYK		1. - 5. ROČNÍK
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	
CJ-3-1-03	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-3-1-05	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	
CJ-3-1-06	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	
POSLECH S POROZUMĚNÍM - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	
CJ-5-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-5-1-03	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	
MLUVENÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
CJ-5-2-01	se zapojí do jednoduchých rozhovorů	
CJ-5-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	

CJ-5-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	
CJ-5-3-02	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
PSANÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
CJ-5-4-01	napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	
CJ-5-4-02	vyplní osobní údaje do formuláře	

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti (vzdělávacího oboru):

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována ve všech ročnících 1. stupně. Předmět je založen především na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a

že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Žáci při výuce využívají nejrůznější pomůcky. Pro výuku aritmetiky a geometrie mají žáci k dispozici „matematický materiál“, který respektuje zásady pro připravené prostředí. Tyto materiály jsou založeny na principu gradace obtížnosti. Vzdělávací obsah je žákům nabízen nenásilně tak, aby jej vnímali jako běžnou součást našeho života a jeho použití jim přinášelo smysl. V rámci respektování principů Montessori pedagogiky ponecháváme tam, kde je to možné, volbu výběru učiva na žácích. Mohou si tak vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. Obsah vzdělávací oblasti je realizován také mimo školní prostory a v přírodě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

VÝSTUPY - MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			1. - 5. ROČNÍK
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo	
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací	
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti		
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose		
M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly		
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:			
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení		
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel		

M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	
M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		• základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky; jednotky délky a jejich převody • obvod a obsah obrazce • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary
M-5-3-01	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	
M-5-3-02	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice	
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	
M-5-3-05	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
I-5-1-01	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	• data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
I-5-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	
I-5-1-03	vyčte informace z daného modelu	

		• kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
I-5-2-01	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	• řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu • kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem
I-5-2-02	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	
I-5-2-03	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	
I-5-2-04	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
I-5-3-01	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	• systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi • práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
I-5-3-02	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo

I-5-4-01	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	• hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů • počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat • bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla
I-5-4-02	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	
I-5-4-03	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	

VÝSTUPY - vzdělávací obsah oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT

MÍSTO, KDE ŽIJEME - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:	Učivo
--	-------

ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
ČJS-3-1-02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	
MÍSTO, KDE ŽIJEME - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
ČJS-5-1-03	rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	
ČJS-5-1-04	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	
ČJS-5-1-05	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	

ČJS-5-1-06	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	
LIDÉ KOLEM NÁS - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo:
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	
LIDÉ KOLEM NÁS - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	
ČJS-5-2-02	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	
LIDÉ A ČAS - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo:
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
ČJS-3-3-02	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	
ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	

LIDÉ A ČAS - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	
ČJS-5-3-02	využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	
ČJS-5-3-03	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	
ROZMANITOST PŘÍRODY - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo:
ČJS-3-4-01	pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam - vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
ČJS-3-4-02	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	
ČJS-3-4-03	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	
ROZMANITOST PŘÍRODY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJS-5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	
ČJS-5-4-02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	
ČJS-5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	

ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy
ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	
ČJS-5-4-06	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo

ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky;
ČJS-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJS-5-5-01	využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	

ČJS-5-5-02	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
ČJS-5-5-03	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	
ČJS-5-5-04	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	
ČJS-5-5-05	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	
ČJS-5-5-06	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	
ČJS-5-5-07	rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČSP-5-1-01	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	
ČSP-5-1-02	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	

ČSP-5-1-04	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	
ČSP-5-2-03	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo

ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	• základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČSP-5-3-01	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	
ČSP-5-3-02	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	
ČSP-5-3-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	

PŘÍPRAVA POKRMŮ - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	• základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování	
PŘÍPRAVA POKRMŮ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy	

UMĚNÍ A KULTURA

Žáci se seznamují prostřednictvím činností výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci získávají základní pěvecké návyky a dovednosti, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost, dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků a je založena na výtvarném projevu a výtvarné kultuře. Výtvarná výchova je postavena zejména na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Činnosti umožňují a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi je žák veden k experimentování a k prožívání vlastní tvorby. Postupně se učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám a učí se zaujímat k nim svůj postoj.

Základním rysem je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnějším i vnitřním světě. Propojováním obrazného a verbálního vnímání, cítění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa.

Obsah učiva je rozdělen do dvou období – KLÍČŮ (v koncepci devítileté základní školy pak na tři období po třech letech), náhledů na učivo. Úvod ke každému z klíčů obsahuje klíčová slova jako základní zobecňující a orientační pojmy pro kontinuální koncipování, realizaci a zpětnou vazbu učitele. Učitel si pak vybírá z navržených témat a výtvarné náměty uzpůsobuje dle individuality žáků, ročního tématu, aktuálního dění apod.

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerančnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Očekávané výstupy ve 3. ročníku, žák:		Učivo
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď - apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	
HV-3-1-05	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	
HV-3-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	
Očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. - rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, mezihry a dohry s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednoduchá písňová forma (a–b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách POSLECHOVÉ ČINNOSTI - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
HV-5-1-01	zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	
HV-5-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	
HV-5-1-04	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	
HV-5-1-05	vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	

HV-5-1-07	ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

UMĚNÍ A KULTURA - Integrovaný vzdělávací obsah oblasti VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy ve 3. ročníku, žák:		Učivo
VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, • objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	
VV-3-1-03	vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	
VV-3-1-04	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	
VV-3-1-05	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	
Očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
VV-5-1-01	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	
VV-5-1-02	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	
VV-5-1-03	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	
VV-5-1-04	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	

VV-5-1-05	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
VV-5-1-06	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru:

Vzdělávání v tomto vzdělávacím oboru směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je zejména prožitek z pohybu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k sportu a sportovním aktivitám. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. Velký důraz klademe na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení. Výuka probíhá v zimním období v sokolovně, v teplejším období si vybíráme ze sportovišť v okolí školy.

Žáci si zvyšují svou obratnost, vytrvalost, všestrannost a rozvíjejí hrubou i jemnou motoriku či přesnost pohybů, ohleduplně a v souladu s pravidly bezpečnosti. Učí se nejruznějším sportovním hrám, stanovovat a dodržovat pravidla, trávit čas pobytem v přírodě a na čerstvém vzduchu, zamýšlet se nad pravidly bezpečnosti a zdravého životního stylu. Seznamují se s pohybem jako možností relaxace a zdrojem příjemných tělesných pocitů.

Součástí výuky tělesné výchovy je plavecký výcvik probíhající zpravidla v rozsahu 20 hodin v jednom školním roce, tj. celkem 40 hodin povinné výuky plavání za dobu školní docházky.

TĚLESNÁ VÝCHOVA		1. - 5. ROČNÍK
Očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti,
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	
Očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
TV-5-1-01	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	
TV-5-1-02	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	
TV-5-1-05	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	
TV-5-1-06	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	

TV-5-1-07	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech
TV-5-1-08	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	
TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	
TV-5-1-10	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	
TV-5-1-11	adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	
TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		1. - 5. ROČNÍK
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)		
Očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ZTV-3-1-01	uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání. VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
ZTV-3-1-02	zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	
Očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ZTV-5-1-01	zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	
ZTV-5-1-02	zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	
ZTV-5-1-03	upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Předmět: Kosmická výchova I - 1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči
a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově,
velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené
předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

POSLECH S POROZUMĚNÍM – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p používá pravítko

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY– 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

INFORMATIKA - 1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

MÍSTO, KDE ŽIJEME – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

MÍSTO, KDE ŽIJEME – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01 p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01 p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ KOLEM NÁS – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

LIDÉ A ČAS – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ROZMANITOST PŘÍRODY – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny
- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

UMĚNÍ A KULTURA

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. stupeň

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p	zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p	uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p	reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p	dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
-	zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
-	zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)

1. stupeň

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáka

Při vzdělávání je pro každého žáka potřebná zpětná vazba, která žákovi poskytne informace o správnosti postupu, průběhu či výsledků. K tomu využíváme ve všech ročnících formu slovního hodnocení. Při samotném hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a dáváme přednost pozitivnímu vyjádření. Uvědomujeme si, že vhodně formulované a podané hodnocení je jedním z nástrojů k motivaci žáka pro další učení. Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací.

Cílem hodnocení je tedy podat zpětnou vazbu žákovi o jeho osobních pokrocích, úspěších, stupních zvládnutí konkrétních problematik a dovedností, nikoli jeho srovnávání a porovnávání s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme především na pokrok dítěte, jeho snahu, nikoli jen na výsledek.

Žák dostává zpětnou vazbu své činnosti v podobě hodnocení v průběhu celé edukace.

Na hodnocení se však nepodílí jen učitel. Vedeme žáka k tomu, aby byl schopen objektivně hodnotit sám sebe. Toto sebehodnocení využívá žák pro další práci a plánování dle nabízeného vzdělávacího obsahu. Významný pro žáka je i prvek zpětné vazby ze strany spolužáků.

O výsledcích žáka jsou kromě něho samotného informováni i jeho zákonní zástupci. A to dvěma základními formami – konzultacemi a vysvědčením.

Konzultace (tripartity) jsou nabízeny zpravidla dvakrát do roka. Konzultace je setkání učitel – žák – zákonný zástupce, kde všichni společně zhodnotí přístup k práci, dosažené výsledky a naplánují další postup edukace žáka.

Vysvědčení je adresné a učitel se v něm obrací přímo na žáka. Učitel se zaměřuje na zhodnocení žákovy půlroční práce, na jeho pokroky, přičemž vychází z porovnání aktuální dosažené úrovně vzdělávání s předchozími výsledky.

Poznámka: Slovní hodnocení se na známky převádí pouze na vyžádání školy, na kterou se žák hlásí (víceletá gymnázia, střední školy) nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě Pravidel pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Důležitým faktem je, že podklady pro hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého roku (záznamy učitele z žákovy práce, z hodnocení skupinových prací, z žákova portfolia, prezentací projektů a průběžných testů apod.), nikoliv nárazově ze zkoušení. Podklady získané touto cestou mají pro žáka tu výhodu, že odpadá prvek stresu a nervozity z velkého testování a zkoušení, a tím nedochází ke zkreslení skutečně dosažených výsledků.

Samostatnou kapitolou pro hodnocení jsou případy, kdy žák je v domácím vzdělávání, dosáhl v konkrétním předmětu vysoké absence (nad 30%) či navštěvuje po určitý časový úsek (obvykle 1 školní rok) jinou školu. Potom jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě komisionálního přezkoušení, případně předloženého předmětového portfolia. Pravidla komisionálního přezkoušení viz Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které je součástí školního řádu.

Zpětnou vazbu žákům poskytují také Montessori pomůcky, s jejichž pomocí může žák sám zkontrolovat výsledky své práce. To umožňuje vlastní posouzení výsledků a příležitost dovést úkol k správnému řešení. Hodnocení se vztahuje především k rozvoji klíčových kompetencí.

Hlavní motivací při práci žáků není odměna a pochvala učitele, ale radost z vlastního poznávání. Děti jsou vedeny k porovnání své práce s danými kritérii, učí se samostatně hledat chyby ve své práci a cestu k její nápravě. Chyba je vnímána jako ukazatel toho, co je třeba procvičit a zopakovat. Je zdrojem impulzů k vlastnímu zdokonalování, pro učitele je ukazatelem další vzdělávací cesty dítěte. Chyba je přirozený a běžný jev v procesu učení a řešení problémů.

Hodnocení žáků vzdělávaných individuálně podle § 41 školského zákona

- a) Ověřování znalostí žáka vzdělávaného individuálně probíhá vždy minimálně dvakrát ročně, na konci daného pololetí.
- b) Na základě dohody mezi školou a zákonnými zástupci je možné také uplatnit průběžné hodnocení s tím, že pololetní zkoušky dle zákona proběhnou, ale do výsledku žáka za celé pololetí lze zahrnout také průběžné hodnocení. Tato možnost je vítaná zejména u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, neboť snižuje jednorázovou zátěž na konci pololetí.
- c) Organizaci zkoušek stanoví ředitel školy na začátku každého pololetí. Zkouška není komisionální. Je na řediteli školy, o jakém obsazení pedagogů rozhodne.
- d) Průběh a formy zkoušky je vždy individuálně upřesněn se zákonnými zástupci žáka.
- e) Obsahem zkoušky je posouzení pracovního portfolia žáka, posouzení dosažené úrovně klíčových kompetencí a očekávaných výstupů za dané vzdělávací období.
- f) Výsledky žáka přezkušující pedagog posuzuje s ohledem na dosažení očekávaných výstupů stanovených pro předmět a ročník v ŠVP. Pokud vzdělavatel předkládá své závěrečné hodnocení žáka, učitel k němu může přihlídnout, ale není pro něj závazné.
- g) O zkoušce je pořízen protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Výsledek zkoušky je vyjádřen slovním hodnocením.
- h) Chování žáka není hodnoceno.

6.2 Kritéria hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení žáka se odvíjí od klíčových kompetencí, sekundárně pak od očekávaných (resp. školních) výstupů. Učitel před každou činností žáky informuje, jaká jsou kritéria pro splnění dané činnosti. Důležitým prvkem pro vnitřní motivaci žáka je, že se na stanovování kritérií také určitou měrou podílí. Posiluje to jeho samostatnost v plánování a přebírání zodpovědnosti za vlastní učení. Kritéria se tak odvíjejí od konkrétní činnosti a úkolu.

Pomocí stanovených kritérií učitel zhodnotí, jak a do jaké míry bylo předpokládaných dovedností a vědomostí dosaženo.

Učitel při hodnocení žáka přihlíží:

- ke školní práci – připravenosti, aktivnímu zapojení a projevování se ve škole
- k aktuální dosažené úrovni klíčových kompetencí žáka
- k měřitelným výsledkům – vyhodnotitelným výsledkům dílčích výstupů
- ke stavu a vedení předmětového portfolia případně sešitů, projektu

Učitel při získávání většiny podkladů pro hodnocení využívá především tyto metody a formy:

- soustavné diagnostické pozorování žáka v edukačním procesu
- dialog s žákem ve všech oblastech edukace
- analýzu výsledků činnosti žáka
- konzultace s ostatními učiteli
- konzultace (podle potřeby) s psychologem či odborným lékařem

Přístup učitele k hodnocení

- učitel si uvědomuje motivační funkci hodnocení a jeho formativní význam
- bere při hodnocení výsledků vzdělávání na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání
- rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků
- přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi
- poskytuje žákovi možnost, prostor a čas pro to, aby se mohl stále zlepšovat
- uvědomuje si, že mezi žáky existují rozdíly v přístupu k práci; že stupeň zapojení se zájem dítěte v průběhu dne kolísá

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnocené období
- oznamuje žákovi výsledek hodnocení
- je povinen vést evidenci o hodnocení žáka, v případě nezletilých žáků zabezpečí stanoveným způsobem informování zákonného zástupce žáka

6.3 Hlavní kritéria využívaná pro hodnocení výchovných a vzdělávacích výsledků žáka:

Organizace učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Dokončení a zakládání práce

- výsledky zvolené i zadané práce smysluplně seřadí a založí a má k dispozici pro konzultace
- vytváří prezentační portfolia
- systematicky dokončí svou práci vzhledem ke stanovenému cíli a termínu

Kontrola vlastní práce

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vytváří si reálnou představu o sobě samém

Písemná a ústní komunikace

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Samostatná práce

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Práce ve skupinách

- posoudí pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl svou práci zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky své spolupráce a diskutuje o nich
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Naslouchání a účast během skupinových rozhovorů

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Dodržování dohodnutých pravidel

- rozpozná a pochopí nastalé situace, přemýšlí o případných nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob jejich řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Zapojování se do dění ve škole a třídě

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Vnímání okolního prostředí

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Využití získaných informací a dovedností v běžném životě

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Využití získaných informací a dovedností v konkrétních vzdělávacích oblastech

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Hodnocení žáka v systému Montessori má nesporně svá specifika. Systém nevyužívá hodnocení jako hrozbu a nevzbuzuje jím v žákovi pocit ohrožení. Přesto vychází z dané legislativy a splňuje státem stanovené podmínky. Zákonným normám odpovídá také část věnující se hodnocení uvedená ve školním řádu.

Vedení žáků k dovednosti sebehodnocení

Žáci jsou průběžně vedeni k sebereflexi tím, že:

- a) formulují svou úspěšnost vzhledem k daným kritériím
- b) porovnávají svou vlastní práci s chybovou kontrolou pomůcek
- c) se učí posuzovat vlastní vynaložené úsilí vzhledem k výsledku činnosti
- d) odhalují své rezervy a osobní možnosti
- e) během práce sami hledají a opravují své chyby a nedostatky
- f) jsou vedeni k reflexi celodenní práce (co se mi podařilo, co mi šlo snadno a lehce, v čem jsem vynaložil velké úsilí, co se mi líbilo a co ne, která pravidla dodržuji apod.)
- g) dostávají možnost srovnat vlastní hodnocení s okolím (hodnocení spolužáků, učitele, rodiče...)
- h) jsou vedeni k prezentování svých prací, projektů ostatním spolužákům
- i) společně s učitelem vytváří soubor třídních pravidel, podílí se na sestavování kritérií hodnocení

6.4 Hodnocení žáků na vysvědčení

Škola z možností daných legislativou využívá pouze celkové slovní hodnocení, které odpovídá celkovému hodnocení žáka na vysvědčení dle vyhlášky 48/2005 Sb., § 16, odst. 3, 4 (Školský zákon):

prospěl(a)

neprospěl(a)

nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

a) **prospěl(a)**: splnil(a)-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem základní deklarované výstupy.

b) **neprospěl(a)**: nesplnil(a)-li deklarované výstupy z jednoho a více předmětů stanovených školním vzdělávacím programem - viz stupeň 5 (hodnocení nedostatečný) nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

c) **nehodnocen(a)**: není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při potřebě převodu slovního hodnocení na klasifikaci:

Předměty s převahou znalostního a teoretického zaměření

- **Stupeň 1 (výborný)**: Žák ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **Stupeň 2 (chvalitebný)**: Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
- **Stupeň 3 (dobrý)**: Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
- **Stupeň 4 (dostatečný)**: Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho

ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

- **Stupeň 5 (nedostatečný):** Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Předmět s převahou výchovného a uměleckého zaměření:

- **Stupeň 1 (výborný):** Žák je v činnostech snaživý a aktivní. Plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.
- **Stupeň 2 (chvalitebný):** Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Svoje osobní předpoklady plně nevyužívá, dokáže se rozvíjet v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák dokáže aplikovat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má menší zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.
- **Stupeň 3 (dobrý):** Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Dopouští se chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.
- **Stupeň 4 (dostatečný):** Žák je v činnostech velmi málo aktivní a snaživý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.
- **Stupeň 5 (nedostatečný):** Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který splní podmínky dané zákonem č. 561/2004 (školský zákon), § 52, odst. (1) a § 69 odst. (4).

Nelze-li žáka ze závažných důvodů (zdravotní, rodinné) hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce března. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, nebudete za 1. pololetí hodnocen.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro stanovení jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v

tomto termínu, neprospěl a nemůže postoupit do vyššího ročníku. O případném opakování ročníku rozhoduje ředitel školy.

Žák, který na konci 2. pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, může konat z těchto předmětů opravné zkoušky nejpozději do konce příslušného školního roku (do 31.8.) v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který se bez vážné omluvy k vykonání opravné zkoušky nedostaví, je klasifikován z vyučovacího předmětu, z něhož měl konat opravnou zkoušku, stupněm prospěchu nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením. Obsahem opravné zkoušky je učivo z daného předmětu za uplynulý školní rok. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy. Pro složení komise a její činnost platí ustanovení vyhl. 48/2005, § 22 odst. 2 až 6 (viz odstavec 6.1.6).

Při pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí může zákonný zástupce žáka do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení písemně požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení žáka se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém ředitelem (v případě jeho dlouhodobé nepřítomnosti zástupcem ředitele) se zákonným zástupcem žáka.

Případy žáků a studentů zaostávajících ve studiu se projednávají zpravidla na pedagogické radě za přítomnosti ředitele (v případě jeho dlouhodobé nepřítomnosti zástupce ředitele) a výsledky jednání jsou třídním učitelem dány prokazatelně a neprodleně na vědomí vám a vašemu zákonnému zástupci.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) mají povinnost informovat ostatní vyučující o skutečnostech ve vašem osobním životě (pokud to charakter těchto skutečností umožňuje), které by mohly negativně ovlivnit vaše vzdělávání.

6.5 Komisionální zkouška

Komisi pro komisionální zkoušku jmenuje ředitel školy.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen,
- popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Školním vzdělávacím programem.

Výsledek komisionální zkoušky již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek komisionální zkoušky stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek komisionální zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O komisionální zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

V jednom dni můžete vykonat komisionální zkoušku pouze z jednoho předmětu. Nemůžete-li se ze závažných (zdravotních, případně rodinných) důvodů ve stanoveném termínu dostavit ke komisionální zkoušce, stanoví ředitel školy náhradní termín vaší komisionální zkoušky, pokud to umožňují ostatní okolnosti (zejména ustanovení zák. č. 561/2004 Sb. v platném znění). Konkrétní obsah a formu komisionální zkoušky stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem

a po dohodě s vyučujícím daného předmětu. Stanovený obsah a formu komisionální zkoušky sdělí ředitel žákovi a jeho zákonným zástupcům spolu s termínem konání komisionální zkoušky.

Vykonáním komisionální zkoušky není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.6 Hodnocení chování

Chování se hodnotí třemi stupni:

- **velmi dobré:** Žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Ojedinele se dopouští méně závažných přestupků.
- **uspokojivé:** Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustil závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků.
- **neuspokojivé:** Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustil velmi závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští závažných přestupků.

Hodnocení chování navrhuje třídní učitel, který přitom zohledňuje doporučení ostatních vyučujících, a rozhoduje ředitel na základě doporučení pedagogické rady.

6.7 Vedení dokumentace

V třídním výkazu je zaznamenán vyučovací předmět, z něhož byla povolena opravná zkouška nebo zkouška v náhradním termínu, její datum a její hodnocení. Vysvědčení bude vydáno až po vykonání této zkoušky a to s datem jejího konání; na konci klasifikačního období je žákovi vydán jen výpis vysvědčení s příslušnou doložkou oznamující termín opravné zkoušky.

6.8 Uvolnění z předmětu

Ředitel školy může žáka ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit zcela, nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Může žádat písemné doporučení praktického lékaře nebo odborného lékaře. Žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Z předmětu, ze kterého žáka ředitel školy zcela uvolní, nebude hodnocen/a. Uvolnění musí být zapsáno v třídním výkazu a na vysvědčení u příslušného předmětu poznámkou „Uvolněn(a)“.